

Geachte fractieleden van de Gemeente de Fryske Marren,

Graag brengen wij u het interview met huisarts Evelien van Soldt uit Wapserveen, gemeente Westerveld, onder de aandacht.

Wellicht ten overvloede omdat het interview onlangs in diverse lokale en nationale kranten is verschenen zoals de Meppeler Courant, Dagblad van het Noorden, de Leeuwarder Courant en Trouw, maar ook uitgezonden werd bij de NOS en Hart van Nederland.

Het interview is te lezen op bv. de site van de LC: <https://lc.nl/friesland/Honderden-artsen-steunen-huisarts-Evelien-35-uit-Wapserveen-in-haar-strijd-tegen-gif-in-bloementeelt.-%E2%80%98lemand-moet-to-46303799.html>

Voor het digitaal kunnen lezen van de LC is een abonnement nodig en in de bijlage ontvangt u dan ook een fotocollage van het interview. U kunt de foto aanklikken en dan vergroten voor een betere leesbaarheid.

Met alle wetenschappelijke- en klinische publicaties over de risico's van gewasbeschermingsmiddelen nemen wij aan dat de 'emotiekaart' naar omwonenden en betrokkenen niet meer getrokken wordt. Het argument van LTO dat burgers en agrariërs op de door de EFSA en het CTGB goedgekeurde middelen voor 100% moeten kunnen vertrouwen, is niet langer houdbaar. Ook heden ten dage worden middelen uit de handel gehaald waarvan zelfs na jaren gebruik een te groot risico bleek voor mens, dier, natuur en milieu.

Naast mogelijke neurodegeneratieve risico's schrijft LTO dat de 'witte vlek' van cumulatie van middelen 'in de tankmix' nog niet is getest en het gebruik door het CTGB dus niet goedgekeurd kan zijn (!). Weliswaar een knieval om dit te erkennen maar het wordt vervolgens afgedaan met de aanname dat het volgens Prof. Dr. Toxicoloog Martin van den Berg 'naar verwachting' om maximaal 10-20% gaat. Alsof dit een 'onderbouwde' geruststelling zou moeten zijn Bij twijfel niet inhalen, toch?

In het water is de toxiciteit van cumulatie van middelen door de VU Leiden en i.s.m. RIVM onderzocht. Zie hier de resultaten: <https://www.universiteitleiden.nl/nieuws/2024/10/update-bestrijdingsmiddelenatlas-cocktail-van-stoffen-in-oppervlaktewater-blijkt-giftiger-dan-elke-stof-apart>

Brengt ons bij de door brancheverenigingen als veilig genoemde normen en veiligheidsmarges. Deze houden geen stand als telers zich niet aan de naleving van de gebruiksvoorschriften houden. Inspecties door het NVWA laten zien dat de naleving door telers in de afgelopen jaren zelfs is verslechterd van 76% in 2022 naar 67% in 2024. Kortom in 2024 hield 33% van de telers zich NIET aan de gebruiksvoorschriften. Bij sierteelt hield zelfs 63% (!) zich NIET aan de gebruiksvoorschriften. Een zeer bedroevend resultaat.

Voor de inspectieresultaten van 2021 t/m 2024 verwijzen wij u graag naar de website van de NVWA: <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/gewasbescherming/inspectieresultaten>

Wij nemen aan dat met de gepubliceerde inspectieresultaten van de NVWA de alarmklokken bij LTO en haar collega inzenders van de 'Leidraad', maar ook bij Farmers Defence Force, nu volop luiden. Het is teleurstellend dat het de sector ontbeert aan zelfreinigend vermogen terwijl van ons bewoners wel wordt verwacht dat wij vertrouwen op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van telers en ze het beste met ons voor hebben.

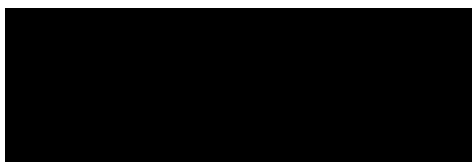
Niet alleen omwonenden lopen onverantwoorde risico's, maar ook hobby-boeren en omliggende ondernemers ervaren overlast en moeten soms hun activiteiten staken. De biologische akkerbouw krijgt meer en meer te maken met aangrenzende akkers voor akkerbouw, voorheen grasland van melkveebedrijven. Met aangetroffen residuen van chemische gewasbeschermingsmiddelen op hun gewassen, lopen zij het risico hun SKAL certificering te verliezen. Het in Friesland zo geprezen 'Nabuurchap' heeft een zwart randje

Dan nog even het convenant. Bracheorganisaties zien deze als de heilige graal maar voor ons is het geen optie.

U, raadsfracties en college, bent aan zet.

Sondel, 12 mei 2025.

Met vriendelijke groet en namens de insprekers bij het Petear van 7 mei jl. uit Oudemirdum, Wyckel, Sondel, Nij America en Langweer.

BIJLAGEN

Foto's van het interview met Huisarts Evelien Soldt.

